

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Τεύχος 46

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄*

- Ιούλιος 2020 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Εξίσωση ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαίου θέρμανσης με τον ειδικό φόρο πετρελαίου κίνησης	4
1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate	4
-Έκδοση οικοδομικών αδειών (Απρίλιος 2020)	4
-Παράνομες κατασκευές στη Βόρεια Μακεδονία το 2019	4
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	4
-Κάρτες πληρωμών συνολικού ύψους 28 εκατ. ευρώ για την αγορά εγχώριων προϊόντων	4
-Κεντρική Τράπεζα Βόρειας Μακεδονίας: Ανάπτυξη των καταθέσεων και του δανεισμού	4
1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής	5
-Νέοι κανόνες ταξιδιού στα αεροδρόμια Σκοπίων και Αχρίδας	5
1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	5
-Δείκτες τιμών στη γεωργία, Μάιος 2020	5
-Άλλα 8.000 εκτάρια γης θα αρδευτούν από το φράγμα Kopsko σύμφωνα με τον Zaev	5
1.6 Βιομηχανικός Τομέας	5
-Δείκτες κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, Απρίλιος 2020	5
-Επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία τον Μάιο του 2020	6
1.7 Τομέας Τουρισμού	6
-Πλατφόρμα του Υπουργείου Οικονομικών για τον εγχώριο τουρισμό	6
-Ενίσχυση του τουριστικού τομέα στη Βόρεια Μακεδονία	6
1.8 Τομέας Εμπορίου	6
-Δείκτης Τιμών Καταναλωτή και Δείκτης Τιμών Λιανικής, Μάιος 2020	6
-Οι πολίτες της Βόρεια Μακεδονίας ξόδεψαν 10,1 εκατ. ευρώ διαδικτυακά τον Μάρτιο του 2020	7
1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	7
-Δημόσια παροχή νερού και δημόσια λύματα, στοιχεία 2019	7
-Επίσκεψη εκπροσώπου του ΠΟΕ στη Βόρεια Μακεδονία	7
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	7
-Παράταση της ισχύος των μέτρων για μισθολογική ενίσχυση τον Ιούνιο του 2020	7
-Κανονισμός για την εφαρμογή του Νόμου περί των Δημοτικών Φόρων (Law on Communal Taxes)	8
-Μέσος μηνιαίος μικτός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, Απρίλιος 2020	8
-Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, Απρίλιος 2020	8
2. Οικονομικές ειδήσεις	8
-Κρατική ενίσχυση 20 εκατ. ευρώ για επενδύσεις και τόνωση της ρευστότητας στην αγορά	8
-Παγκόσμια Τράπεζα: 500.000 πολίτες έχουν εγκαταλείψει την Βόρεια Μακεδονία τα τελευταία 15 χρόνια	8
-Υψηλότερη επιστροφή ΦΠΑ για πολίτες που αγοράζουν εγχώρια προϊόντα	9
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	9
-Εξωτερικό Εμπόριο, Ιανουάριος-Απρίλιος 2020	9
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	10
-Angelovska-Bezhoska: Οι κερδοσκοπικές απαιτήσεις σχετικά με τη αλλαγή της συναλλαγματικής ισοτιμίας του δηνάριου δεν βασίζονται σε οικονομικά επιχειρήματα	10

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	10
-Η Βόρεια Μακεδονία στην 41 ^η θέση του Δείκτη Οικονομικής Ελευθερίας 2020 του Heritage Foundation	10
-Έρευνα του MCIC: 88% των πολιτών αναμένουν οικονομική κρίση στη Βόρεια Μακεδονία	10
-Βίαιοι θάνατοι στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, στατιστικά στοιχεία 2019	11
6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις	11
-Λόγω της πανδημίας COVID-19 και της ακύρωσης όλων των εκδηλώσεων στη Βόρεια Μακεδονία, το εν λόγω κεφάλαιο αντικαθίσταται με πληροφορίες ως προς τα μέτρα που έχει λάβει, μέχρι σήμερα, η Κυβέρνηση της χώρας, για τον περιορισμό της εξάπλωσης.	11

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skorje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosorikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Εξίσωση ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαίου θέρμανσης με τον ειδικό φόρο πετρελαίου κίνησης
Στην 71^η Σύνοδο της Κυβέρνησης, εγκρίθηκαν τροποποιήσεις στο διάταγμα για την εφαρμογή του νόμου για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης κατά την κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ο οποίος εξισώνει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης πετρελαίου θέρμανσης με τον ειδικό φόρο επί του πετρελαίου που χρησιμοποιείται ως καύσιμο, αποτρέποντας έτσι καταχρήσεις στην χρήση πετρελαίου θέρμανσης. Ταυτόχρονα, το εν λόγω μέτρο στοχεύει στην καταστολή της «γκρίζας» οικονομίας, στην προστασία του περιβάλλοντος, στην προστασία των καταναλωτών και της αγοράς από τον αθέμιτο ανταγωνισμό, ενώ αναμένεται να εξαλείψει τα κίνητρα που οδηγούν σε έκνομες πρακτικές που επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, τους πολίτες και τις εταιρείες που ασχολούνται με παράγωγα πετρελαίου.

1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate

-Έκδοση οικοδομικών αδειών (Απρίλιος 2020)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Απρίλιο του 2020 εκδόθηκαν συνολικά 173 οικοδομικές άδειες, σημειώνοντας μείωση 27,9% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ήταν 3.657.228 χιλιάδες δηνάρια, ήτοι μείωση 31,1% συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Από το σύνολο των εκδοθέντων οικοδομικών αδειών, 92 (53,2%) εκδόθηκαν για νέα κτίρια, 18 (10,4%) για έργα πολιτικού μηχανικού και 63 (36,4%) για ανακατασκευές. Από το σύνολο των 173 κατασκευών, 93 (53,8%) εκδόθηκαν σε ιδιώτες και 80 (46,2%) σε επιχειρήσεις. Κατά την περίοδο αναφοράς, σχεδιάζονται 835 κατοικίες για κατασκευή, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 62.697 τ.μ..

-Παράνομες κατασκευές στη Βόρεια Μακεδονία το 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2019, καταγράφηκαν στην επικράτεια της Βόρειας Μακεδονίας συνολικά 866 παράνομες κατασκευές. Ανάλογα με τον τύπο κατασκευής, ο αριθμός των παράνομων κατασκευών διαμορφώθηκε ως ακολούθως: 160 οικιστικές μονάδες (18,5%), 94 επεκτάσεις, μετατροπές και προσαρμογές (10,9%), 55 επαγγελματικά κτίρια (6,4%), 64 γκαράζ (7,4%), 196 φράκτες (22,6%), 14 σκάλες (7,4%), 27 βεράντες (3,1%), 46 θερινές βεράντες (5,3%), 92 σκέπαστρα /canopies (10,6%), 14 προσωρινές κατασκευές (1,6%) και 104 βοηθητικές κατασκευές (12%). Οι περισσότερες παράνομες κατασκευές ήταν ιδιωτικής ιδιοκτησίας (98,4%).

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά

-Κάρτες πληρωμών συνολικού ύψους 28 εκατ. ευρώ για την αγορά εγχώριων προϊόντων

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, μέχρι τις 18 Ιουλίου 2020, θα διατεθούν κάρτες πληρωμών για αγορές εγχώριων προϊόντων σε 324.479 πολίτες, οι οποίοι θα πρέπει να τις χρησιμοποιήσουν το αργότερο έως τις 15 Αυγούστου τ.ε.. Εκδότες των εν λόγω καρτών είναι εννέα (9) τράπεζες της Βόρειας Μακεδονίας, ήτοι: NLB Tutunska Banka, Stopanska Banka-Skorje, Komercijalna Banka, Halk Bank, Sparkasse Bank, Ohridska Banka, UNI Bank, Central Cooperative Bank και Silk Road Bank. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να ανατρέξουν στην ιστοσελίδα kuruvamdomasno.gov.mk, όπου εισάγοντας τον αριθμό ταυτότητάς τους, θα ενημερωθούν για το εάν είναι επιλέξιμοι, καθώς και από ποια τράπεζα θα εκδοθεί η κάρτα τους.

-Κεντρική Τράπεζα Βόρειας Μακεδονίας: Ανάπτυξη των καταθέσεων και του δανεισμού

Τα στοιχεία της εδώ Κεντρικής Τράπεζας δείχνουν αύξηση τόσο των καταθέσεων όσο και του δανεισμού στη Βόρεια Μακεδονία. Ειδικότερα, ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης είναι 7,8% με υψηλότερη αύξηση των καταθέσεων νοικοκυριών. Ο δανεισμός στον εταιρικό τομέα, εν τω μεταξύ, αυξήθηκε κατά 3,3%. Σύμφωνα πάντα με δημοσιευμένα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, οι συνολικές καταθέσεις συνέχισαν να αυξάνονται σε μηνιαία βάση. Τα συνολικά δάνεια συνέχισαν επίσης να αυξάνονται σε μηνιαία βάση. Η ετήσια αύξηση των συνολικών δανείων 5,9% οφείλεται στον αυξημένο δανεισμό και στους δύο τομείς, με μεγαλύτερη συμβολή αυτή των νοικοκυριών, δήλωσε η Κεντρική Τράπεζα.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής

-Νέοι κανόνες ταξιδιού στα αεροδρόμια Σκοπίων και Αχρίδας

Σύμφωνα με σχετική απόφαση της Κυβέρνησης (23 Ιουνίου 2020), θα επαναλειτουργήσουν, από την 1η Ιουλίου 2020, τα αεροδρόμια της Βόρειας Μακεδονίας, ήτοι το Διεθνές Αεροδρόμιο των Σκοπίων και το «Αποστόλου Παύλου» της Αχρίδας, μετά το κλείσιμό τους από τις 19 και 15 Μαρτίου του τρέχοντος έτους, λόγω της πανδημίας COVID-19 στη χώρα. Σύμφωνα με τις νέες οδηγίες, οι επιβάτες θα πρέπει να φθάνουν στο αεροδρόμιο τουλάχιστον 3 ώρες πριν από την πτήση τους, να φορούν προστατευτική μάσκα συνεχώς, να διατηρούν φυσική απόσταση και να φροντίζουν συνεχώς για την προσωπική υγιεινή τους στους χώρους των αεροδρομίων. Πέραν της απολύμανσης παπουτσιών και χεριών, θα υπάρχουν θερμικές κάμερες που θα ελέγχουν τη θερμοκρασία των επιβατών στην είσοδο των τερματικών κτιρίων και των δύο αεροδρομίων. Μόνο εκείνοι που ταξιδεύουν (έχουν εισιτήρια πτήσεων) μπορούν να εισέλθουν στο κτίριο του αεροδρομίου, και όχι συγγενείς και φίλοι που θέλουν να τους επί παραδείγματι να τους χαιρετίσουν. Για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τον ακόλουθο: <http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/71147>.

1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Δείκτες τιμών στη γεωργία, Μάιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών στη γεωργία τον Μάιο του 2020 μειώθηκε κατά 9,8% στην ομάδα εισαγωγής, ενώ στην ομάδα παραγωγής αυξήθηκε κατά 5,8% σε σύγκριση με τον Μάιο του προηγούμενου έτους. Τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019, ο δείκτης τιμών για την εισαγωγή (αγαθά που καταναλώνονται σήμερα στη γεωργία) ήταν 89,5 και ο δείκτης τιμών για την είσοδο 2 (επενδύσεις στη γεωργία) ήταν 100,2. Στην ομάδα παραγωγής τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019, ο δείκτης τιμών της παραγωγής καλλιεργειών ήταν 107,7 και ο δείκτης τιμών της κτηνοτροφικής παραγωγής ήταν 100,1.

-Άλλα 8.000 εκτάρια γης θα αρδευτούν από το φράγμα Konsko σύμφωνα με τον Zaev

Άλλα 8.000 εκτάρια γης θα αρδευτούν από το φράγμα Konsko και οι αγρότες θα λάβουν έγκαιρη παροχή νερού και χαμηλότερο κόστος παραγωγής, δήλωσε ο Πρόεδρος της SDSM Zoran Zaev, ο οποίος μαζί με τον Γενικό Γραμματέα SDSM Ljupcho Nikolovski επισκέφθηκαν το υπό κατασκευή φράγμα στο Konsko. Το εν λόγω φράγμα είναι το μεγαλύτερο έργο κεφαλαίου που χτίζεται στην περιοχή τα τελευταία 50 χρόνια.

1.6 Βιομηχανικός Τομέας

-Δείκτες κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, Απρίλιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, συνολικά, τον Απρίλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2019, ήταν 49,2. Ο συνολικός κύκλος εργασιών των Βασικών Βιομηχανικών Ομάδων τον Απρίλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2019, ήταν χαμηλότερος στα ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια κατά 23,8%, τα κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 80,2%, τα ανθεκτικά καταναλωτικά αγαθά κατά 42,5% και τα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 29,2%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, συνολικά, τον Απρίλιο 2020, σε σύγκριση με τον Μάρτιο 2020, ήταν 59,1, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο-Απρίλιο 2019, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, ήταν συνολικά 84,8. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά, τον Απρίλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2019, ήταν 82,4. Ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά, από τους κύριους βιομηχανικούς ομίλους τον Απρίλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2019, ήταν χαμηλότερος στα ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια κατά 9,2%, τα κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 24,3%, τα ανθεκτικά καταναλωτικά αγαθά κατά 43,1% και τα μη ανθεκτικά καταναλωτικά αγαθά κατά 20,6%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά, τον Απρίλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάρτιο 2020, ήταν 83,2, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου Απριλίου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο-Απρίλιο 2019, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά, ήταν 97,7. Σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία σε μη εγχώρια αγορά, τον Απρίλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2019, ήταν 39,0. Ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία σε μη εγχώρια αγορά, από τους κύριους βιομηχανικούς ομίλους τον Απρίλιο

του 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2019, ήταν χαμηλότερος στα ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια κατά 28,9%, τα κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 82,0%, τα ανθεκτικά καταναλωτικά αγαθά κατά 45,0% και τα μη - ανθεκτικά καταναλωτικά αγαθά κατά 35,2%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία σε μη εγχώρια αγορά, τον Απρίλιο 2020, σε σύγκριση με τον Μάρτιο 2020, ήταν 49,7, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο-Απρίλιο 2019, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία σε μη εγχώριες αγορές αγορά, ήταν 81,2.

-Επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία τον Μάιο του 2020

Σύμφωνα με τις αξιολογήσεις των διευθυντών των επιχειρηματικών οντοτήτων, ο δείκτης εμπιστοσύνης στη μεταποιητική βιομηχανία τον Μάιο 2020 διαμορφώθηκε στο 13,0, ήτοι 3,0 εκατοστιαίες μονάδες χαμηλότερος σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2020 και 8,0 εκατοστιαίες μονάδες χαμηλότερος σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019. Η κατάσταση με τον τρέχοντα όγκο παραγγελιών παραγωγής τον Μάιο 2020 είναι λιγότερο ευνοϊκή σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, οι προσδοκίες για τον όγκο παραγωγής για τους επόμενους τρεις μήνες είναι επίσης λιγότερο ευνοϊκές και τα αποθέματα τελικών προϊόντων έχουν μειωθεί. Η εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης είναι λιγότερο ικανοποιητική σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καθώς και σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019. Ο αριθμός των εργαζομένων αναμένεται να μειωθεί. Το μέσο επίπεδο χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας των επιχειρήσεων το Μάιο του 2020 μειώθηκε στο 65,4% της κανονικής χρήσης. Οι παράγοντες που είχαν τη μεγαλύτερη επιρροή στον περιορισμό του όγκου παραγωγής τον Μάιο του 2020 ήταν οι εξής: ανεπαρκής εξωτερική ζήτηση με 21,3%, έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού με 18,4%, αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος με 14,6% και ανεπαρκής εγχώρια ζήτηση με 12,7%.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Πλατφόρμα του Υπουργείου Οικονομικών για τον εγχώριο τουρισμό

Ενεργοποιήθηκε η νέα ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Οικονομικών για τον εγχώριο τουρισμό, domasiedoma.gov.mk, μέσω της οποίας θα διατεθούν κουπόνια αξίας 6.000 δηναρίων. Τα κουπόνια θα ισχύουν για την περίοδο από τις 15 Ιουλίου 2020 έως τις 15 Δεκεμβρίου 2020 και απευθύνονται σε πολίτες με μηνιαία εισοδήματα κάτω των 15.000 δηναρίων. Το κάθε κουπόνι μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κρατήσεις στις τουριστικές εγκαταστάσεις της χώρας. Η πλατφόρμα και τα κουπόνια θα διανεμηθούν σύμφωνα με τα στοιχεία εισοδήματος από την Υπηρεσία Δημοσίων Εσόδων.

-Ενίσχυση του τουριστικού τομέα στη Βόρεια Μακεδονία

Η Κυβέρνηση δρομολογεί ένα ακόμα οικονομικό μέτρο για τη στήριξη του τουριστικού τομέα, στο πλαίσιο του τρίτου πακέτου οικονομικών μέτρων για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19. Το μέτρο ισχύει για τους ξενοδόχους και προβλέπει τη χρηματοδότηση εκδηλώσεων, συνεδρίων, σεμιναρίων και προγραμμάτων κατάρτισης που θα φιλοξενηθούν από ξενοδοχεία. Η Κυβέρνηση θα καλύψει το 50% του κόστους σε ΜΚΟ, ενώσεις, επιχειρήσεις και ιδρύματα που θα φιλοξενήσουν τέτοιες εκδηλώσεις. Συνολικά, θα διατεθούν 15 εκατ. δηνάρια (περίπου 250.000 ευρώ) και προβλέπεται να καλυφθούν περί τις 500 εκδηλώσεις. Οι εκδηλώσεις και τα συνέδρια θα χρηματοδοτηθούν από το 50% των δαπανών ή μέχρι 30.000 δηνάρια (500 ευρώ) ανά αιτούντα.

1.8 Τομέας Εμπορίου

-Δείκτης Τιμών Καταναλωτή και Δείκτης Τιμών Λιανικής, Μάιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή και ο Δείκτης Τιμών Λιανικής τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ήταν 100,4. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, αυξήθηκε στα φρέσκα ή διατηρημένα με απλή ψύξη φρούτα κατά 7,2%, στα ψάρια και θαλασσινά κατά 0,9%, στα οινοπνευματώδη ποτά κατά 0,8%, στα προϊόντα ζάχαρη, μαρμελάδα, μέλι, σοκολάτα και είδη ζαχαροπλαστικής, μεταλλικά νερά, αναψυκτικά, χυμοί φρούτων και λαχανικών, μπύρα κατά 0,4%, κρέας, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη λαχανικά εκτός από πατάτες και άλλους κονδύλους κατά 0,3%, ψωμί και δημητριακά, γάλα κατά 0,2%. Τον Μάιο του 2020, σημειώθηκε επίσης αύξηση των ποδηλάτων, υγρών καυσίμων και λιπαντικών για τον εξοπλισμό μεταφοράς προσώπων κατά 3,3%, εγχώριων και οικιακών υπηρεσιών κατά 3,2%, εξοπλισμού για τον αθλητισμό, την κατασκλήνωση και την υπαίθρια αναψυχή κατά 1,8%, υπηρεσιών συντήρησης και επισκευής της κατοικίας κατά 0,8%, υλικών για τη συντήρηση και επισκευή της κατοικίας κατά 0,7%, άλλων ιατρικών προϊόντων, μέσων

μαζικής ενημέρωσης, κήπων, φυτών και λουλουδιών κατά 0,5%, άλλων ειδών ρούχων και αξεσουάρ ένδυσης, υποδημάτων, ταπήτων και άλλων επενδύσεων δαπέδου κατά 0,4%, αυτοκινήτων, χαρτικών και υλικών σχεδίασης κατά 0,3%. Μείωση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφηκε στα έλαια και τα λίπη κατά 0,6%, αυγά κατά 0,5% και οίνο κατά 0,2%. Τον Μάιο τ.ε. σημειώθηκε επίσης μείωση των δεικτών υγρών καυσίμων για τα νοικοκυριά κατά 4,0%, εξοπλισμού για τη λήψη, καταγραφή και αναπαραγωγή ήχου και εικόνας κατά 2,2%, ηλεκτρικών συσκευών για προσωπική φροντίδα κατά 1,0%, μεγάλων οικιακών συσκευών κατά 0,9%, μικρών ηλεκτρικών οικιακών συσκευών κατά 0,8%, ενδυμάτων κατά 0,4%, άλλων προσωπικών αντικειμένων κατά 0,3%, υαλουργίας, επιτραπέζιων σκευών και οικιακών σκευών, θεραπευτικών συσκευών και εξοπλισμού, εξοπλισμού επεξεργασίας πληροφοριών, βιβλίων, άλλων συσκευών, ειδών και προϊόντων για προσωπική φροντίδα κατά 0,2%. Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019, μειώθηκε κατά 0,2%, ενώ ο Δείκτης Τιμών Λιανικής μειώθηκε κατά 1,3%.

-Οι πολίτες της Βόρεια Μακεδονίας ξόδεψαν 10,1 εκατ. ευρώ διαδικτυακά τον Μάρτιο του 2020

Σύμφωνα με στοιχεία του Συνδέσμου Ηλεκτρονικού Εμπορίου, οι πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας δαπάνησαν σχεδόν 30 εκατ. ευρώ σε ηλεκτρονικά καταστήματα τους πρώτους τρεις μήνες του τρέχοντος έτους, και μόνο τον Μάρτιο 10,1 εκατ. ευρώ. Οι πληρωμές με εγχώριες κάρτες, τους πρώτους τρεις μήνες του 2020, ανήλθαν συνολικά στα 28,9 εκατ. ευρώ, στα ηλεκτρονικά καταστήματα της Βόρειας Μακεδονίας, σημειώνοντας αύξηση 17,9 εκατ. ευρώ (61,5%) σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με την ανάλυση του Συνδέσμου, η πανδημία του κορωνοϊού έχει αλλάξει τις συνήθειες των εγχώριων αγοραστών, οι οποίοι δείχνουν την προτίμησή τους στα εγχώρια ηλεκτρονικά καταστήματα έναντι των ξένων. Το κλείσιμο των συνόρων και η πολυπλοκότητα που προέκυψε με την καθυστέρηση στην παράδοση των προϊόντων που αγοράζονται από το εξωτερικό, καθώς και ο φόβος της παραγγελίας προϊόντων που προέρχονται κυρίως από πολυπληθείς χώρες με μεγάλο αριθμό κρουσμάτων Covid-19, έχουν φυσικά επηρεάσει την αγοραστική συμπεριφορά των καταναλωτών.

1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Δημόσια παροχή νερού και δημόσια λύματα, στοιχεία 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας για την παροχή νερού, η ποσότητα του αντλούμενου νερού το 2019 ανήλθε σε 303.911 χιλ. τ.μ., το οποίο αντιπροσωπεύει 0,5% λιγότερο σε σύγκριση με την ίδια περίοδο το 2018. Από τον συνολικό όγκο του νερού που αφαιρέθηκε, η υψηλότερη ποσότητα ήταν από πηγές (64,7%) και η χαμηλότερη ποσότητα ήταν από λίμνες (1,0%). Το 2019, ο συνολικός όγκος νερού που διενεμήθη από τη δημόσια παροχή νερού ήταν 15,9% μικρότερος από τον προηγούμενο χρόνο. Σύμφωνα με τη δομή της κατανάλωσης νερού, ο μεγαλύτερος καταναλωτής ήταν νοικοκυριά, καταναλώνοντας το 68,2% του συνολικού όγκου του καταναμεμημένου νερού. Σε σχέση με το 2018, η συνολική ποσότητα λυμάτων το 2019 ήταν μικρότερη για 0,8%. Από τη συνολική ποσότητα απορριμμάτων λυμάτων το 2019, τα μη καθαρισμένα λύματα ανήλθαν σε 67,5%, ενώ το 32,5% ήταν καθαρισμένα λύματα.

-Επίσκεψη εκπροσώπου του ΠΟΕ στη Βόρεια Μακεδονία

Κατόπιν πρόσκλησης του Υπουργείου Υγείας της Βόρειας Μακεδονίας, ο Δρ. Ο Fabio Scano - Σύμβουλος του Περιφερειακού Διευθυντή του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) Ευρώπης, κ. Hans Kluge, πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στη Βόρεια Μακεδονία. Όπως αναφέρεται από την ε/φ Libertas, ο κ. Scano συναντήθηκε με τον Υπουργό Υγείας κ. Venko Filipche και εκπροσώπους των ιδρυμάτων υγείας που ασχολούνται με την αντιμετώπιση του κορωνοϊού. Στη συνάντηση παρουσιάστηκαν οι εμπειρίες και οι συστάσεις για περαιτέρω διαχείριση του κορωνοϊού. Όπως δήλωσε το εδώ Υπουργείο Υγείας, η αποστολή αποτελεί μέρος της συνεργασίας που έχει δημιουργηθεί μεταξύ του Γραφείου του ΠΟΥ στη Βόρεια Μακεδονία και της Κυβέρνησης για την καταπολέμηση της πανδημίας Covid-19.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Παράταση της ισχύος των μέτρων για μισθολογική ενίσχυση τον Ιούνιο του 2020

Άμεση ενίσχυση 14.500 δηνάρια (περίπου 250 ευρώ) τον Ιούνιο τ.ε., για κάθε εργαζόμενο στις ιδιωτικές εταιρείες που επλήγησαν από την κρίση.

-Κανονισμός για την εφαρμογή του Νόμου περί των Δημοτικών Φόρων (Law on Communal Taxes)

Ο νέος κανονισμός για την εφαρμογή του Νόμου περί των Δημοτικών Φόρων κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης επιτρέπει την καταβολή αποζημιώσεων σε ιδιοκτήτες επιχειρήσεων στον τομέα του τουρισμού και της τροφοδοσίας, οι οποίοι υπέστησαν απώλειες και ζημιές λόγω της υγειονομικής κρίσης. Ο κανονισμός μειώνει τα έξοδα για τη χρήση του δημόσιου χώρου μπροστά από τις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων, από 5-15 δηνάρια ανά τετραγωνικό μέτρο/ ανά ημέρα σε 1-15 δηνάρια.

-Μέσος μηνιαίος μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, Απρίλιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Απρίλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2019, ήταν 104,8. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Εκπαίδευση (13,1%), Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών (7,5%) και Δραστηριότητες για την ανθρώπινη υγεία και κοινωνική εργασία (7,2%). Μείωση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, σημειώθηκε στους τομείς: δραστηριότητες στέγασης και εξυπηρέτησης τροφίμων (8,6%), μεταφορά και αποθήκευση (6,8%) και μεταποίηση (6,7%). Ο μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Απρίλιο του 2020 ήταν 38.567 δηνάρια (ήτοι περίπου 626 ευρώ).

-Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, Απρίλιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Απρίλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2019, ήταν 104,2. Αυτή η αύξηση οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Εκπαίδευση (12,0%), Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών (6,9%) και Δραστηριότητες για την ανθρώπινη υγεία και κοινωνική εργασία (6,4%). Μείωση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, σημειώθηκε στους τομείς: δραστηριότητες στέγασης και εξυπηρέτησης τροφίμων (9,0%), επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (6,9%) και μεταφορά και αποθήκευση (6,6 %). Ο μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Απρίλιο του 2020 ήταν 25.830 δηνάρια (ήτοι περίπου 419 ευρώ).

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Κρατική ενίσχυση 20 εκατ. ευρώ για επενδύσεις και τόνωση της ρευστότητας στην αγορά

Σύμφωνα με διάταγμα που εξέδωσε η Κυβέρνηση στις 9.6.2020, με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, οι ιδιωτικές εταιρείες που συνέχισαν να δραστηριοποιούνται κατά τη διάρκεια της πανδημίας και εξακολουθούν να επενδύουν στην ανάπτυξή τους, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους και στον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας, θα ενισχυθούν οικονομικά με κρατική χρηματοδότηση συνολικού ύψους 20 εκατ. ευρώ. Το εν λόγω μέτρο περιλαμβάνει επίσης τις εταιρείες που έχουν ήδη υλοποιήσει επενδυτικό σχέδιο κατά τη διάρκεια του 2020, εκτός από εκείνες που εξαιρούνται από τη δυνατότητα αυτή σύμφωνα με το νόμο για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων. Ειδικότερα, η οικονομική ενίσχυση θα ανέλθει στο 25% της πραγματοποιηθείσης επένδυσης, σύμφωνα με το επενδυτικό σχέδιο που θα υποβάλει ο αιτών, αλλά δεν θα υπερβαίνει τις 40.000 ευρώ για τις επιχειρήσεις που παρήγαγαν συνολικά έσοδα έως 1 εκατ. ευρώ το 2019, 100.000 ευρώ για τις επιχειρήσεις που παρουσίασαν συνολικά έσοδα από 1 εκατ. ευρώ έως 10 εκατ. ευρώ, 140.000 ευρώ για επιχειρήσεις που παρήγαγαν συνολικά έσοδα από 10 εκατ. ευρώ έως 50 εκατ. ευρώ και 200.000 ευρώ για επιχειρήσεις με συνολικά έσοδα άνω των 50 εκατ. ευρώ το 2019. Σύμφωνα με το Διάταγμα, η εταιρεία που θα λάβει οικονομική ενίσχυση υποχρεούται να υποβάλει σχετική έκθεση προόδου έως τις 31.01.2021, προσκομίζοντας τεκμήρια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, για το οποίο έχει καταβληθεί η οικονομική στήριξη. Εάν η επιχειρηματική οντότητα δεν ολοκληρώσει την επένδυση, ή δεν αποδείξει ότι υλοποιήθηκε τουλάχιστον το 80% της αξίας της επένδυσης, θα πρέπει να επιστρέψει τα κεφάλαια το αργότερο έως την 01.03.2022. Η σχετική δημόσια πρόσκληση θα είναι ανοικτή για όλες τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μέχρι τις 31 Ιουλίου τ.έ.

-Παγκόσμια Τράπεζα: 500.000 πολίτες έχουν εγκαταλείψει την Βόρεια Μακεδονία τα τελευταία 15 χρόνια

Σύμφωνα με στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, 500.000 πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας έχουν εγκαταλείψει την χώρα τα τελευταία 15 χρόνια, με αποτέλεσμα να υπάρχουν απώλειες στην οικονομία, που εκτιμώνται περί τα 7,5 δισ ευρώ, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Οι αριθμοί έχουν προκαλέσει ανησυχία μεταξύ των οργανώσεων νεολαίας. Πριν από την επίσημη έναρξη της εκστρατείας για τις επερχόμενες κοινοβουλευτικές εκλογές (θα πραγματοποιηθούν στις 15.7.2020), ο φορέας "Brain Drain Prevention Network" παρουσίασε μια σειρά σχετικών συστάσεων στα πολιτικά κόμματα. Βάσει αυτών αναφέρεται ότι, στο παρελθόν, υπήρχε η εντύπωση ότι ο πρώτος λόγος μετανάστευσης των πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας ήταν απλά για να βρουν εργασία, ο δεύτερος ήταν η προσπάθεια ανεύρεσης καλύτερων αποδοχών και ο τρίτος λόγος ήταν η πολιτική κατάσταση και με την μετανάστευση αναζητούσαν μια καλύτερη ζωή και ένα καλύτερο βιοτικό επίπεδο. Ωστόσο, τελευταία όλο και περισσότερο αναφέρεται ως σημαντικός λόγος το περιβάλλον. Σύμφωνα με εκτίμηση του κ. Ivan Jonanov, από τον φορέα Brain Drain Prevention Network, κρίνεται αναγκαία η δημιουργία ενός καλύτερου περιβάλλοντος, ενώ παράλληλα απαιτούνται μέτρα που θα στοχεύουν με συγκεκριμένο και συστηματικό τρόπο στη βελτίωση της ζωής των πολιτών σε μόνιμη βάση και όχι μέτρα με εφάπαξ ωφέλεια, από τα οποία θα επωφελούνταν προσωρινά κυρίως οι νέοι, χωρίς καμιά περαιτέρω προοπτική.

-Υψηλότερη επιστροφή ΦΠΑ για πολίτες που αγοράζουν εγχώρια προϊόντα

Κατά τις εργασίες της 65^{ης} Συνόδου, η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε διάταγμα περί τροποποίησης του νόμου σχετικά με την επιστροφή μέρους του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) σε φυσικά πρόσωπα στο πλαίσιο της κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Ειδικότερα, ο εν λόγω νόμος προέβλεπε δυνατότητα επιστροφής 15% ΦΠΑ για την αγορά προϊόντων, ενώ, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, οι πολίτες που αγοράζουν εγχώρια προϊόντα θα λαμβάνουν πλέον επιστροφή ΦΠΑ 20%. Από την άλλη, η επιστροφή του ΦΠΑ περιορίζεται στο 10% για την αγορά ξένων προϊόντων, έναντι του μέχρι πρότινος ισχύοντος 15%. Το μέτρο υιοθετήθηκε προς ενθάρρυνση της εγχώριας οικονομίας, μέσω της ενίσχυσης της κατανάλωσης εγχώριων προϊόντων και υπηρεσιών και εμμέσως της αγοράς εργασίας.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Εξωτερικό Εμπόριο, Ιανουάριος-Απρίλιος 2020

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2020 ανήλθε σε 99.769.778 χιλιάδες δηνάρια (1.619.002 χιλ. ευρώ), παρουσιάζοντας μείωση κατά 21,5% περίπου σε σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2019. Η αξία των εισαγόμενων αγαθών κατά την ίδια περίοδο ήταν 141.252.880 χιλιάδες δηνάρια (2.292.050 χιλ. ευρώ), ήτοι περίπου 16,5% λιγότερο από την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι. Το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2020 ανήλθε στα 41.483.103 χιλιάδες δηνάρια (673.048 χιλ. ευρώ) και η κάλυψη των εισαγωγών από τις εξαγωγές κατά την εξεταζόμενη περίοδο ήταν 70,6% (241.022.658 χιλ. δηνάρια, ήτοι 3.911.053 χιλ. ευρώ).

Σύμφωνα πάντα με πληροφορίες της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, αναλύοντας το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόν φαίνεται ότι, ως προς τις εξαγωγές της Βορείου Μακεδονίας, τα σημαντικότερα προϊόντα αφορούν: ενισχυμένους καταλύτες με πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων ως δραστική ουσία, σύνολα καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σύνολα καλωδίων των τύπων που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, μέρη καθισμάτων της υποομάδας 821,1 και μηχανοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά 10 ή περισσότερων ατόμων, συμπεριλαμβανομένου του οδηγού, με κινητήρα εσωτερικής καύσης του οποίου η ανάφλεξη γίνεται με συμπίεση (ντίζελ ή ημι-ντίζελ).

Ως προς τις εισαγωγές στη Βόρεια Μακεδονία, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι πλατίνα και κράματα λευκόχρυσου, σε ακατέργαστη μορφή ή σε μορφή σκόνης, πετρελαϊκά έλαια και έλαια από ασφαλτικά ορυκτά (άλλα από τα ακατέργαστα), πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από μη κραματοποιημένο χάλυβα, μη επικαλυμμένα, επιμεταλλωμένα ή επενδυμένα, και άλλα μέταλλα της ομάδας πλατίνας και κράματα αυτών, ακατέργαστα ή σε σκόνη.

Την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2020, σύμφωνα με τον συνολικό όγκο του εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ήταν η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία, η Σερβία, η Ελλάδα και η Βουλγαρία.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Angelovska-Bezhoska: Οι κερδοσκοπικές απαιτήσεις σχετικά με τη αλλαγή της συναλλαγματικής ισοτιμίας του δηναρίου δεν βασίζονται σε οικονομικά επιχειρήματα

Σύμφωνα με δηλώσεις στη διαδικτυακή πύλη Faktor, η κα Anita Angelovska-Bezhoska, Διοικήτρια της εδώ Κεντρικής Τράπεζας, ανέφερε ότι οι κερδοσκοπικές αξιώσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία του δηναρίου δεν έχουν υποστηριχθεί από οικονομικά επιχειρήματα. Υπογράμμισε ότι δεν συνίσταται λόγος ανησυχίας, καθώς το δηνάριο παραμένει σταθερό, και ότι οι πολίτες πρέπει να έχουν πλήρη εμπιστοσύνη στη δέσμευση και την ικανότητα της Κεντρικής Τράπεζας να συνεχίσει τη νομισματική στρατηγική σταθερής συναλλαγματικής ισοτιμίας του δηναρίου. Σημείωσε ότι τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και η Κεντρική Τράπεζα έχουν επανειλημμένα τονίσει ότι η νομισματική στρατηγική αντιστοιχεί πλήρως στα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας και στη δέσμευση για οικονομική και νομισματική ολοκλήρωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρόσθεσε επιπλέον ότι, σε περιπτώσεις επιβεβαιωμένης επάρκειας των συναλλαγματικών αποθεμάτων μέσω όλων των σχετικών δεικτών, είναι παράλογο να μιλάμε για αλλαγή της αξίας της συναλλαγματικής ισοτιμίας, τονίζοντας ότι η εμφάνιση κερδοσκοπίας σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία του δηναρίου δεν είναι νέο φαινόμενο και ότι, χωρίς εξαίρεση, κάθε φορά που το κράτος αντιμετωπίζει κάποιο είδος σοκ, παρουσιάζονται ανάλογα κερδοσκοπικά φαινόμενα. Σύμφωνα με την ίδια, η εγγύηση για τη σταθερότητα της συναλλαγματικής ισοτιμίας του δηναρίου δεν είναι μόνο το υψηλό επίπεδο συναλλαγματικών αποθεμάτων, αλλά και τα ευρέα μέσα που διαθέτει η Κεντρική Τράπεζα και τα οποία θα χρησιμοποιήσει, εάν είναι απαραίτητο, για τη διατήρηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Ανάφερε δε ότι, η αλλαγή της συναλλαγματικής αξίας δεν μπορεί να αποφέρει όφελος στην οικονομία της χώρας. Αντιθέτως, μπορεί μόνο να αυξήσει το χρέος σε ξένο νόμισμα για όσους έχουν υποχρεώσεις πληρωμής, να μειώσει την αγοραστική δύναμη λόγω της αύξησης των τιμών και να αυξήσει την τιμή των εισαγωγών από την οποία εξαρτώνται πολλοί εξαγωγείς. Η κα Angelovska-Bezhoska δήλωσε ότι, η Κεντρική Τράπεζα τα τελευταία χρόνια αγοράζει συνεχώς πλεόνασμα ξένου νομίσματος στην αγορά συναλλάγματος, αυξάνοντας τα συναλλαγματικά αποθέματα. Όπως εξάλλου υπογράμμιστηκε και από το ΔΝΤ, η νομισματική στρατηγική της εδώ Κεντρικής Τράπεζας για τη συναλλαγματική ισοτιμία του δηναρίου εκτιμάται ως η κατάλληλη για την οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας, επιδοκιμάζοντας εν πολλοίς την τακτική που ακολουθείται.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Η Βόρεια Μακεδονία στην 41^η θέση του Δείκτη Οικονομικής Ελευθερίας 2020 του Heritage Foundation

Σύμφωνα με τον δείκτη οικονομικής ελευθερίας 2020 του Heritage Foundation (<http://www.heritage.org/index/>), η Βόρεια Μακεδονία κατατάσσεται στην 41^η θέση σε σύνολο 186 χωρών και 23^η μεταξύ 45 χωρών στην περιοχή της Ευρώπης. Η Βόρεια Μακεδονία έχει υψηλές βαθμολογίες στην ελευθερία της "φορολογικής επιβάρυνσης" (91,5), της "φορολογικής υγείας" (87,7), της "εμπορικής ελευθερίας" (86,2), της "επιχειρηματικής ελευθερίας" (80,6) και της "νομισματικής ελευθερίας" (77,7). Η χώρα έχει δείκτες άνω των 60 βαθμών σε ελευθερία των «κρατικών δαπανών» (71,0), «εργατική ελευθερία» (67,0), «επενδυτική ελευθερία» (65,0), «δικαιώματα ιδιοκτησίας» (62,5) και «οικονομική ελευθερία» (60,0). Η χώρα εμφανίζει χαμηλότερη επίδοση στην ελευθερία της «δικαστικής αποτελεσματικότητας» (42,7) και της «κυβερνητικής ακεραιότητας» (42,2). Σύμφωνα με το Ίδρυμα, η οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας υποχώρησε στην μέτρια ελεύθερη κατηγορία αυτό το έτος μετά από τρία χρόνια στις τάξεις των κυρίως ελεύθερων. Το ΑΕΠ, ωστόσο, αναπτύσσεται με μέτριο ρυθμό τα τελευταία πέντε χρόνια, λόγω της ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης.

-Έρευνα του MCIC: 88% των πολιτών αναμένουν οικονομική κρίση στη Βόρεια Μακεδονία

Έρευνα που διενεργήθηκε από το Κέντρο Διεθνούς Συνεργασίας της Βόρειας Μακεδονίας (MCIC) σημειώνει ότι το 88% των πολιτών αναμένουν οικονομική κρίση στη Βόρεια Μακεδονία, λόγω της πανδημίας COVID-19. Οι πολίτες αξιολόγησαν τα κυβερνητικά μέτρα για την ενίσχυση της οικονομίας με μέσο βαθμό 2,7 στα 5. Σε ερώτηση για τον τομέα που πιστεύουν ότι επηρεάζεται περισσότερο από την πανδημία, το 27% των πολιτών δήλωσε ότι είναι ο τομέας των τουριστικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων εστίασης, το 23% δήλωσε ότι επηρεάζονται μόνο οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, ενώ το 24% πιστεύει ότι επηρεάζονται όλοι οι τομείς. Το 77% των

πολιτών συμφωνεί πλήρως ή εν μέρει ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να ανοίξουν εκ νέου και οι εργαζόμενοι να επιστρέψουν στην εργασία τους. Το 83% των πολιτών πιστεύουν ότι η πανδημία COVID-19 έχει αλλάξει πλήρως ή εν μέρει τη ζωή τους, κυρίως τις αγοραστικές τους συνήθειες. Το MCIC διεξήγαγε την έρευνα τηλεφωνικώς, μεταξύ 16 και 22 Μαΐου 2020, σε αντιπροσωπευτικό δείγμα 1.000 πολιτών.

-Βίαιοι θάνατοι στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, στατιστικά στοιχεία 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το έτος 2019 σημειώθηκαν 454 βίαιοι θάνατοι στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, σημειώνοντας μείωση 4,8%, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Οι βίαιοι θάνατοι αντιπροσωπεύουν το 2,2% του συνολικού αριθμού των θανάτων. Η δομή των βίαιων θανάτων κατά φύλο το 2019, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, δείχνει υψηλότερη συμμετοχή ανδρών με 75,1%. Στο συνολικό αριθμό των βίαιων θανάτων, τα «ατυχήματα» έχουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή με 71,4%, οι αυτοκτονίες με 23,3% και οι ανθρωποκτονίες με 5,3%. Στην κατηγορία «ατυχήματα», η ομάδα «άλλες εξωτερικές αιτίες ατυχήματος» ήταν κυρίαρχη με 40,5%. Στην κατηγορία «αυτοκτονίες», η ομάδα «απαγχονισμός, στραγγαλισμός και ασφυξία» ήταν συχνότερη με 13,2%. Η κυρίαρχη αιτία θανάτων στην κατηγορία «ανθρωποκτονίες» ήταν η «επίθεση από άλλες και μη καθορισμένες εκκενώσεις πυροβόλων όπλων» αποτελώντας το 1,9% του συνολικού αριθμού των βίαιων θανάτων.

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις

-Λόγω της πανδημίας COVID-19 και της ακύρωσης όλων των εκδηλώσεων στη Βόρεια Μακεδονία, το εν λόγω κεφάλαιο αντικαθίσταται με πληροφορίες ως προς τα μέτρα που έχει λάβει, μέχρι σήμερα, η Κυβέρνηση της χώρας, για τον περιορισμό της εξάπλωσης.

COVID-19: Μέτρα της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης του ιού

Ανοιγμα των συνόρων και επανεκκίνηση κανονικής λειτουργίας επιχειρήσεων

Σύμφωνα με τις αποφάσεις της χθεσινής 72^{ης} Συνόδου της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας:

- Από την Παρασκευή, 26 Ιουνίου 2020, ανοίγουν όλα τα σύνορα της χώρας και αίρονται τα σχετικά μέτρα που αφορούσαν στη συνοριακή διέλευση. Τούτο σημαίνει ότι, θα επιτρέπεται πλέον η διέλευση επιβατών και οχημάτων χωρίς επισύναψη μοριακού τεστ PCR ή υποχρέωση καραντίνας. Η εν λόγω απόφαση ισχύει για όλα τα χερσαία σύνορα και η απαγόρευση των οργανωμένων μεταφορών θα αρθεί στις 26 Ιουνίου τ.ε..
- Από την 1η Ιουλίου 2020, αποκαθίσταται η κυκλοφορία στο Διεθνές Αεροδρόμιο των Σκοπίων και στο Αεροδρόμιο «Απόστολος Παύλος» στην Αχρίδα.
- Από την Παρασκευή, 26 Ιουνίου 2020, οι επιχειρήσεις του τομέα εστίασης επιτρέπεται να λειτουργούν τους εσωτερικούς τους χώρους, τηρουμένου του προβλεπόμενου υγειονομικού πρωτοκόλλου. Αντίστοιχα, επιτρέπεται η λειτουργία των αθλητικών εγκαταστάσεων και γυμναστηρίων, ενώ τα εμπορικά κέντρα θα λειτουργούν και τις Κυριακές.

Η Προϊσταμένη

Παγόνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'